

Opodatkowanie gospodarstw rolnych podatkiem rolnym 2012r.

Rolnictwo jako jedyny dział gospodarki narodowej w Polsce w miejsce płacenia **podatku dochodowego** wg ogólnie obowiązujących zasad płaci **podatek rolny**.

Opodatkowaniem gospodarstw rolnych podatkiem rolnym regulują przepisy:

- ustawy z dnia 15 listopada 1984 o podatku rolnym (Dz.U. z 2006r. Nr136, poz.969 z późn. zmian.)
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z 4 okręgów podatkowych (Dz.U. nr 143, poz. 1614.),

Za gospodarstwo rolne dla określenia wymiaru podatku w myśl ww. ustawy uważa się obszar gruntów o łącznej powierzchni przekraczającej 1ha fizyczny lub 1 ha przeliczeniowy, stanowiący własność lub znajdujący się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nie posiadającej osobowości prawnej.

Grunty o powierzchni mniejszej niż 1 hektar podlegają podatkowi od nieruchomości, niezależnie od tego czy są wykorzystywane rolniczo, czy w inny sposób.

Grunty pod zabudowaniami podlegają podatkowi rolnemu, gdy spełnione są jednocześnie dwa warunki:

- zabudowania na gruncie przeznaczone są do prowadzenia działalności rolniczej,
- grunt jest sklasyfikowany w operatach ewidencyjnych jako użytek rolny.

Podatkowi rolnemu nie podlegają grunty zajęte na prowadzenie działalności innej, niż działalność rolnicza.

Za działalność rolniczą uważa się:

- produkcję roślinną i zwierzęcą,
- produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego,
- produkcję warzywniczą, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych, sadownictwa, hodowlę,
- produkcję materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych,
- produkcję zwierzęcą typu przemysłowego fermowego oraz chów i hodowlę ryb.

Podstawę opodatkowania w podatku rolnym stanowi powierzchnia gospodarstwa rolnego wyrażona w **hektarach przeliczeniowych**.

Hektar przeliczeniowy – charakteryzuje produktywność ziemi z uwzględnieniem jej jakości, jest umowną jednostką, która ma odzwierciedlać możliwości osiągnięcia dochodu z gospodarstwa rolniczego.

Za 1 ha przeliczeniowy przyjmuje się 1 ha gruntów ornych klasy IVa położony w II okręgu podatkowym.

Liczbę hektarów przeliczeniowych dla danego gospodarstwa ustala się przy zastosowaniu przeliczników określonych przepisami ustawy o podatku rolnym.

Przeliczniki są zróżnicowane dla poszczególnych rodzajów użytków:

- dla gruntów ornych,
- łąk i pastwisk oraz
- dla miejsca położenia gospodarstwa rolnego.

W tym celu przewidziano 4 okręgi podatkowe, do których zalicza się gminy oraz miasta w zależności od warunków ekonomicznych i produkcyjno-klimatycznych.

<i>Rodzaje użytków rolnych:</i>	<i>Grunty orne</i>				<i>Łąki i pastwiska</i>			
	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>
<i>Okręgi podatkowe</i>								
<i>Klasy użytków rolnych</i>	<i>Przeliczniki</i>							
<i>I</i>	1,95	1,8	1,65	1,45	1,75	1,6	1,45	1,35
<i>II</i>	1,8	1,65	1,5	1,35	1,45	1,35	1,25	1,1
<i>IIIa</i>	1,65	1,5	1,4	1,25				
<i>III</i>					1,25	1,15	1,05	0,95
<i>IIIb</i>	1,35	1,25	1,15	1				
<i>IVa</i>	1,1	1	0,9	0,8				
<i>IV</i>					0,75	0,7	0,6	0,55
<i>IVb</i>	0,8	0,75	0,65	0,6				
<i>V</i>	0,35	0,3	0,25	0,2	0,2	0,2	0,15	0,15
<i>VI</i>	0,2	0,15	0,1	0,05	0,15	0,15	0,1	0,05

Stawka podatku rolnego ustalana jest z uwzględnieniem stosowanej w obrocie ceny żyta – czyli średniej ceny skupu żyta za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy.

Średnia cena skupu żyta za okres trzech kwartałów 2011r. wynosiła 74,18 zł za 1 dt.

Wymiar podatku rolnego z 1 hektara przeliczeniowego stanowi:

- od gruntów gospodarstwa rolniczego równowartość pieniężną 2,5 dt. żyta

W 2012r. wymiar podatku rolnego z 1 ha przeliczeniowego wynosi: 2,5 dt. x 74,18zł = 185,45 zł.

- od gruntów pozostałych równowartość pieniężną 5,0 dt. żyta

W 2012r. jest to kwota 370,90 zł.

Przykład obliczenia wartości podatku rolnego dla gospodarstwa rolnego na 2012 rok:

Założenia:

a) Gospodarstwo posiada następujące grunty orne:

klasa II	3,75 ha
klasa IIIb	4,75 ha
klasa IVa	13,15 ha

klasa IVb	2,97 ha
Razem grunty orne:	24,62 ha
Łąki klasa IV	16,26 ha
Ogółem użytki rolne	40,88 ha

b) Gospodarstwo należy go III okręgu podatkowego

c) Równoważnik 2,5dt żyta wynosi 185,45 zł

Obliczenia:

a) Hektary przeliczeniowe dla podatku rolnego(zgodnie z przelicznikami dla III okręgu podatkowego):

3,75 ha x 1,50 =	5,625 ha
4,75 ha x 1,15 =	5,463 ha
13,15 ha x 0,90 =	11,835 ha
2,97 ha x 0,65 =	1,931 ha
16,26 ha x 0,60 =	9,756 ha

Suma ha przeliczeniowych **34,61 ha**

b) Hektary przeliczeniowe x równoważnik 2,5dt żyta = podatek rolny

$$34,61 \text{ ha} \times 185,45 \text{ zł} = 6.418,42 \text{ zł.}$$

Odpowiedź: Roczna wartość podatku rolnego z przykładowego gospodarstwa wyniesie 6.418,42 zł.

Ustawodawca przewiduje ulgi i zwolnienia w wymiarze podatku i tak od podatku rolnego zwolnione są:

- użytki rolne klasy V, VI i VIz oraz grunty zadrzewione i zakrzewione ustanowione na użytkach rolnych,
- grunty położone w pasie drogi granicznej,
- grunty orne, łąki i pastwiska objęte melioracją – w roku, w którym uprawy zostały zniszczone wskutek robót drenarskich,
- grunty gospodarstw rolnych powstałe z zagospodarowania nieużytków – na okres 5 lat, licząc od roku następnego po zakończeniu zagospodarowania,
- grunty przeznaczone na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego do powierzchni nie przekraczającej 100 ha:
- będące przedmiotem prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego, nabyte w drodze umowy sprzedaży,
- będące przedmiotem umowy o oddanie gruntów w użytkowanie wieczyste,
- wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, objęte w trwałe zagospodarowanie
- grunty gospodarstw rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej z tym, że zwolnienie może dotyczyć nie więcej niż 20% powierzchni użytków rolnych gospodarstwa rolnego i nie więcej niż 10 ha – na okres nie dłuższy niż 3 lata, w stosunku do tych samych gruntów,
- użytki ekologiczne,
- grunty zajęte przez zbiorniki wodne służące do zaopatrzenia ludności w wodę,
- grunty pod wałami przeciwpowodziowymi i grunty położone w międzywałach

- grunty wpisane do rejestru zabytków, pod warunkiem ich zagospodarowania i utrzymania, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- grunty stanowiące działki przyzagrodowe członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, którzy:
 - osiągnęli wiek emerytalny,
 - są inwalidami zaliczonymi do I albo II grupy,
 - są osobami całkowicie niezdolnymi do pracy w gospodarstwie rolnym albo niezdolnymi do samodzielnej egzystencji.

Podatnikom podatku rolnego przysługuje ulga inwestycyjna z tytułu wydatków poniesionych na:

- budowę lub modernizację budynków inwentarskich służących do chowu, hodowli i utrzymywania zwierząt gospodarskich oraz obiektów służących ochronie środowiska;
- zakup i zainstalowanie:
 - a) deszczowni,
 - b) urządzeń melioracyjnych i urządzeń zaopatrzenia gospodarstwa w wodę,
 - c) urządzeń do wykorzystywania na cele produkcyjne naturalnych źródeł energii (wiatru, biogazu, słońca, spadku wód)

jeżeli wydatki te nie zostały sfinansowane w całości lub w części z udziałem środków publicznych.

Ulga inwestycyjna przyznawana jest po zakończeniu inwestycji i polega na odliczeniu od należnego podatku rolnego od gruntów położonych na terenie gminy, w której została dokonana inwestycja - w wysokości 25 % udokumentowanych rachunkami nakładów inwestycyjnych.

Ulga z tytułu tej samej inwestycji nie może być stosowana dłużej niż przez 15 lat.

W razie wystąpienia klęski żywiołowej, która spowodowała istotne szkody w budynkach, ziemiopłodach, inwentarzu żywym przyznaje się podatnikom ulgi w podatku rolnym poprzez zaniechanie poboru w części lub w całości, w wysokości zależnej od rozmiarów strat spowodowanych klęską w gospodarstwie rolnym.

Organem podatkowym właściwym w sprawach podatku rolnego jest wójt, burmistrz, prezydent miasta.

Rada gminy może w drodze uchwały wprowadzać inne zwolnienia i ulgi przedmiotowe niż określone w ustawie, ustalić niższą średnią cenę żyta dla potrzeb wymiaru podatku rolnego na terenie swojej gminy.

Obliczony w deklaracji podatek płatny jest w 4 ratach na rachunek budżetu właściwej gminy w terminach do dnia:

- 15 marca
- 15 maja
- 15 września
- 15 listopada roku podatkowego.

Opracowanie:

Teresa Stefańczyk

Dział Ekonomiki WODR w Poznaniu